e-bülten
Sayı 47 Şubat / 2022

Kuruluşundan Bugüne FİDEBİRLİK

FİDEBİRLİK, 2008 yılında sektörün ilk sivil toplum örgütü olan ***Fide Üreticileri Derneği'***nin (FÜDER) 41 üyesi tarafından kuruldu. Yıllar içinde hızla gelişen sektörün 2021 yılı sonu itibariyle 190 üyesi bulunuyor. Kuruluşundan 2021 yılı sonuna kadar Birlikten 79 üye, gerek işi bırakma gerekse Bakanlık tarafından belgelerinin iptal edilmesi ile üyelikten ayrıldı. Üyelik girişinin en yüksek olduğu yıl 33 yeni üye kaydı ile 2018 yılı oldu. Tarım ekonomisinin sorunlarla boğuştuğu 2021 yılında ise yine rekor sayıda olmak üzere 30 işletme Birliğe üye oldu. Birliğin 190 üyesinden 17'si çilek fidesi üreticisi. Birliğin çilek fidesi üreten 17 üyesinin 6'sı 3er üye olmak üzere Adana ve Mersin'de faaliyet gösteriyor. 2020 yılı verilerine göre sertifikalı çilek fidesi üretimi Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre 69.583,000 milyon adet olarak gerçekleşti.

2021 yılı sonu itibariyle FİDEBİRLİK üyeleri Türkiye'nin 28 ilinde faaliyet göstermekte ve en fazla üyenin bulunduğu il ise 73 üye ile yine Antalya oldu. Antalya'yı sırasıyla 24 üye ile İzmir ve 14er üye ile Mersin ve Ankara izliyor. 2008 yılında 30 milyon adet sebze fidesi üreten FİDEBİRLİK üyelerinin, sektör değerlendirmesine göre 2020 yılında 5,5 milyar adet sebze fidesi ürettiği tahmin ediliyor.

FİDEBİRLİK 2010 yılında Avrupa Fide Üreticileri Birliği'ne (EU PLANT) üye oldu. 2021 yılında da Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Tohumcular Birliği'ne (ECOSA) üyelik kararı aldı.

Yıllara Göre FİDEBİRLİK Üye Sayısı

Yıl	Yıl İçerisinde Giriş Yapan Üye Sayısı	Yıl İçerisinde Çıkış Yapan Üye Sayısı	Yılı Sonu İtibariyle Üye Sayısı
2008	2	-	43
2009	16	1	58
2010	12	-	70
2011	10	5	75
2012	20	6	89
2013	13	15	87
2014	16	9	94
2015	14	3	105
2016	14	8	111
2017	19	8	122
2018	**33**	**7**	**148**
2019	11	8	151
2020	18	5	164
2021	**30**	**4**	**190**
TOPLAM	228	79	

Domates, Ticarete Konu Olan Tarım Ürünleri Arasında Dünyada İlk Sırada

Domatesin insan beslenmesinde önemi ve gıda sanayinde dondurulmuş, konserve, salça, ketçap, turşu, domates suyu gibi çok çeşitli kullanım alanlarına sahip olması nedeniyle önemli sebzelerin başında geliyor.

Dünya domates üretiminde 2019 yılı itibarıyla 62,8 milyon tonluk üretimi ile Çin ilk sırada, 19 milyon tonluk üretimi ile Hindistan ikinci, Türkiye 12,8 milyon ton ile üçüncü ve 10,9 milyon tonluk üretimi ile ABD dördüncü sırada yer almakta. Dünya domates üretiminde ilk sırada olan Çin, toplam dünya domates üretiminin ise %35'lik kısmını karşılıyor.

2019 Yılı Dünya Domates Verileri

Alan (bin ha)	5.031
Verim (ton/ha)	35,93
Üretim (bin ton)	180.766
İthalat (bin ton)	7.670
İhracat (bin ton)	8.078

Trade Map'in 2020 yılı dünya ticaret verilerine göre domateste toplam 7,7 milyon ton ihracat, 7,2 milyon ton ithalat gerçekleşti. İhracatta Meksika birinci sırada yer alıyor. Meksika'dan sonra sırasıyla Hollanda, İspanya, Fas ve Türkiye gelmekte. Türkiye'nin ihracattaki payı ise %6,7.

Kaynak:www.arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge

FİDEBİRLİK Başkanları

Dr. K. Savaş TİTİZ

TİTİZ AGRO-GROUP A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı. FİDEBİRLİK kuruluş yılı olan 2008-2012 yılları arasında Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptı. TİTİZ Agro Group, Türkiye'nin 4 coğrafi Bölgesinde 162 dekarlık üretim alanına sahip 5 fide işletmesinde, 425 milyon adet sebze fidesi üretim kapasitesine sahip bulunuyor.

Alper TEVS

HİSHTİL-TOROS Fide işletmesinin 2005-2018 yılları arasında Genel Müdür olarak görev yapan TEVS, 2012-2014 yılları arasında FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptı. **HİSHTİL-TOROS** halen Antalya ve Adana'da faaliyet gösteren 80 dekarlık üretim alanına sahip 2 işletmede yaklaşık 150 milyon adet sebze fidesi üretim kapasitesine sahip. Bu üretimin 20 milyon adedi ise aşılı fideden oluşuyor.

Mümin ŞAHİN

BEREKET FİDE A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı. 2014-2016 yılları arasında FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptı. Şahin'in sebze fidesi üreten işletmesi Antalya/Aksu Bölgesinde olup 24 dekarlık alanda üretim faaliyetinde bulunuyor. Bereket Fide 20-22 milyon aşısız, 15-16 milyon adet de aşılı fide üretim kapasitesine sahip.

Rahmi KANDEMİR

2016-2021 yılları arasında FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptı. KANDEMİR, Antalya'da faaliyet gösteren ***FİDESAN*** Ltd. Şti. ve Elmalı'da faaliyet gösteren MARS Tohum Ltd. Şti.'nin (***TAÇ FİDE***) Yönetim Kurulu Başkanlığını yapıyor. Toplam 25 dekarlık fide üretim alanına sahip 2 fide işletmesi, 3.5 milyon adedi aşılı fide olmak üzere yaklaşık 50 milyon adet sebze fidesi üretim kapasitesine sahip.

M. Kayhan YILDIRIM

Antalya'da faaliyet gösteren ***BAMBUS TARIM*** Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Başkanı. Yıldırım, ***2021 yılında yapılan olağan genel kurulu takiben FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı olarak göreve başladı***. FİDEBANK markası ile fide üretim ve dağıtımı yapan BAMBUS TARIM, 33 dekarlık üretim alanında yılda 6-7 milyon adet aşılı ve 30 milyon adet de aşısız sebze fidesi üretim kapasitesine sahip.

Yönetim Kurulu Üyeleri (2021-)

Nihat ÖZKAN (Başkan Yardımcısı): ***ÖZKAN FİDE***/Kumluca, 20 dekarlık üretim alanında 7 milyon aşılı ve 13 milyon adet de aşısız fide kapasitesi bulunuyor.

Hüseyin ÖZEN (Sayman Üye): Serik'te faaliyet gösteren ***DORU FİDE***, 17 dekarlık üretim alanında 4,5 milyon adet aşılı fide ve 26 milyon da aşısız fide üretim kapasitesine sahip.

Aydın BARS (Üye): ***BARS FİDE***/Kumluca, 50 dk. üretim alanına sahip olup, 13 milyon aşılı ve 90 milyon adet de aşısız sebze fidesi üretim kapasitesi ile faaliyet gösteriyor..

Halil BEDİR (Üye): ***LİDER FİDE*** 27 dk. üretim alanında 2-3 milyon aşılı ve 20-25 milyon adet de aşısız sebze fidesi üretim kapasitesine sahip.

Rasim ÇAVAŞ (Üye): ***YONCA FİDE*** Tarsus-Mersin'de faaliyet gösteriyor, 37 dekarlık üretim alanında aşılı 7.5 milyon adet aşılı ve aşısız 65 milyon adet de aşısız sebze fidesi üretiyor.

Recep Şevki ÖZCAN (Üye): ***MARMARA FİDE*** M. Kemalpaşa-Bursa'da faaliyet gösteriyor. Fide işletmesi 33 dekarlık üretim alanında 150 milyon adet sebze fidesi üretimi gerçekleştiriyor.